

Το τρελό ράλι του bitcoin και οι κίνδυνοι

Παρά τις... 131 προαναγγελίες «θανάτου», το bitcoin δείχνει ότι έχει έλθει για να μείνει. Η απίθανη πορεία που πολλαπλασίασε την αξία του κατά 500 φορές την τελευταία πενταετία, τα υπερκέρδη και τα ρίσκα. Γράφει ο Ν. Φίλιππας.

Δημοσιεύθηκε: 1 Ιουνίου 2017 - 08:04

του Νικόλαου Φίλιππα*

Μετά από ένα εντυπωσιακό για τα παγκόσμια χρονικά των επενδύσεων ράλι, το bitcoin από τα 775 \$ που κατέγραψε στις αρχές του έτους, εκτοξεύτηκε στις 24/5 στα 2.791 \$, ενώ **υπερδιπλασίασε** την τιμή του από τις αρχές του ίδιου μήνα, πολλαπλασιάζοντας συγχρόνως την αξία του **κατά 500 φορές** στη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας (διάγραμμα 1). Να υπενθυμίσω ότι η πρώτη επίσημη συναλλαγή πραγματοποιήθηκε στο ανταλλακτήριο του Mt.Gox στις 18/07/2010, στο 0,07 δολάρια...

Η αρχική χαμηλή εμπορευσιμότητα και η περιορισμένη αποδοχή του, η άγνοια των τεχνολογικών καινοτομιών που ενσωματώνει (blockchain technology και peer-to-peer ανάμεσα σε άλλα), αντικαθίστανται σιγά σιγά από **αυξημένους όγκους συναλλαγών**, οι οποίοι προέρχονται κυρίως από κλασικούς θεσμικούς επενδυτές και συνεχιζόμενη αποδοχή από μερικούς από τους παγκόσμιους οικονομικούς γίγαντες.

Στις ήδη υπάρχουσες σημαντικές εταιρίες που έχουν αποδεχθεί το bitcoin ως μέσο συναλλαγών όπως **η Microsoft, η Apple, η Amazon, η Paypal** προστίθενται διαρκώς νέες, ενώ η χρήση του νομιμοποιείται από κράτη, με πιο πρόσφατη την περίπτωση της δεύτερης πιο πλούσιας οικονομίας της Ασίας, την Ιαπωνία!

Η εντυπωσιακή αυτή άνοδος που καταγράφηκε το τελευταίο διάστημα με **χαρακτηριστικά στοιχεία φούσκας (bubble)**, καθοδηγούμενη κυρίως από την αγορά της Ασίας, επέτρεψε στους παλαιούς αγοραστές να καρπωθούν τα υπερκέρδη, γεγονός που έστειλε βραχυπρόθεσμα την τιμή του κοντά στα 1.700 \$. Όμως τα αντανακλαστικά των επενδυτών ήταν άμεσα, στέλνοντας το bitcoin γρήγορα πάνω από τα 2.200 δολάρια.

Φαίνεται ότι παρά την υψηλή επικινδυνότητα που συνεχίζει να παρουσιάζει, το bitcoin έχει έρθει στη ζωή μας **για να μείνει!** Αξίζει να αναφερθεί ότι από τη στιγμή που εμφανίστηκε έχουν ανακοινωθεί μέσω επίσημων δημοσιευμάτων **131 «θάνατοι» του bitcoin** από καθηγητές χρηματοοικονομικών, νομπελίστες και ανθρώπους της αγοράς. Αρκετοί διεθνείς αναλυτές δε, υποστηρίζουν ότι την τρέχουσα άνοδο του bitcoin θα ακολουθήσει μία κατάρρευση παρόμοια με αυτές του 2013 (Απρίλιο και Νοέμβριο). Ωστόσο σήμερα οι συνθήκες έχουν αλλάξει, καθώς οι προηγούμενες «εκρηκτικές» περιόδους του bitcoin είχαν κινητήρια δύναμη τις ΗΠΑ, ενώ πλέον τα κρυπτονομίσματα έχουν αποκτήσει έντονο παγκόσμιο χαρακτήρα.

Η ανθεκτικότητα του Bitcoin επιβεβαιώνεται όχι μόνο από την άνοδο της τιμής του αλλά και από τους ιδιαίτερα **αυξημένους όγκους συναλλαγών** (διάγραμμα 2).

Αυτό που δίνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην άνοδο αυτή, περιπλέκοντας ταυτόχρονα την ερμηνεία της, είναι ότι προέκυψε μετά από μία σειρά **αρνητικών**

γεγονότων όπως η απόρριψη από τη SEC ενός ETF που προτάθηκε από τους Cameron, Tyler και Winklevoss, και τα προβλήματα που προέκυψαν στις συναλλαγές, ιδίως στο ανταλλακτήριο Bitfinex.

Την ίδια στιγμή παραμένει η **θεσμική αβεβαιότητα** που αφορά το αναμενόμενο ρυθμιστικό/νομοθετικό πλαίσιο και οι συζητήσεις για αυτό γίνονται όλο και πιο έντονες.

Ποιοι είναι όμως οι παράγοντες που οδήγησαν στην πρόσφατη ισχυρή άνοδο της τιμής του;

- Πρώτον, στη 1 Απριλίου η **Ιαπωνία νομιμοποίησε τις συναλλαγές** με το bitcoin και αυτό είναι ένα ισχυρό σήμα θετικής εξέλιξης για τη μελλοντική του πορεία.
- Η αύξηση που καταγράφεται στις διεθνείς συναλλαγές, καθώς η παραδοσιακή μέθοδος είναι αργή και ακριβή. Σημαντικό είναι το παράδειγμα της Bluepan, η οποία βοηθάει εργαζόμενους μετανάστες στην Ιαπωνία και στη Ν. Κορέα να στείλουν χρήματα μέσω Bitcoin στις οικογένειές τους στη Κίνα και στις Φιλιππίνες.
- Ταυτόχρονα παρατηρήθηκε **ισχυρή αύξηση της ζήτησης από τη Νότια Κορέα**, με αποτέλεσμα να καταγραφούν συναλλαγές με premium που άγγιξε το 50%!! Αξίζει να τονισθεί ότι τις προηγούμενες ημέρες καταγράφηκαν συναλλαγές στην περιοχή των 4.000 δολαρίων.
- Η **ανακοίνωση της Ulmart**, του μεγαλύτερου διαδικτυακού λιανοπωλητή της Ρωσίας, ότι θα αρχίσει να δέχεται το bitcoin ως μέσο συναλλαγής, παρόλο που η Ρωσία είχε πει ότι δεν θα διερευνήσει το θέμα μέχρι το 2018.
- Οι προσδοκίες ότι το bitcoin θα μπορούσε να αλλάξει τον κώδικά του και να **αυξήσει την ταχύτητα** στις συναλλαγές όπως έκανε για παράδειγμα το Litecoin, το οποίο αναβάθμισε τον κώδικά του (Segregated Witness, SegWit).
- Όπως ήδη έχει αναφερθεί, μία σειρά από μεγάλες εταιρίες έχουν αποδειχθεί τα κρυπτονομίσματα ως μέσο συναλλαγής, ενώ εξαιρετικής σημασίας είναι το γεγονός ότι στο πρόσφατο συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στη Νέα Υόρκη (Consensus 2017, 22-24 Μαΐου), η **CEO της Fidelity, Abigail Johnson**, ανέπτυξε ένα μελλοντικό σενάριο για τον ρόλο του bitcoin και του blockchain.

Φυσικά στους παράγοντες αυτούς πρέπει να προστεθεί η ικανότητα του bitcoin να ενσωματώνει ταχύτατα τις τεχνολογικές ψηφιακές καινοτομίες στο υπάρχον οικονομικό και χρηματοοικονομικό σύστημα.

Τους τελευταίους μήνες νέα κρυπτονομίσματα, όπως το **Ethereum** και το **Ripple**, λόγω συγκεκριμένων νέων τεχνολογικών καινοτομιών και συμφωνιών, είδαν τις τιμές τους να εκτοξεύονται και τη χρηματιστηριακή τους αξία να πολλαπλασιάζεται.

Ήδη πριν από μερικές ημέρες, το Ethereum ξεπέρασε τα 220 \$, καταγράφοντας **άνοδο 2.000%** από την αρχή του έτους, από ένα δολάριο περίπου που καταγράφηκε όταν επισημοποιήθηκε η πρώτη συναλλαγή του στις 30 Ιουλίου του 2015, μειώνοντας σημαντικά σε όρους χρηματιστηριακής αξίας την απόσταση από το bitcoin.

Η αποκεντρωμένη φύση του, οι τεχνολογικές καινοτομίες και η σπανιότητά του το έχουν καταστήσει μία εξαιρετικά κερδοφόρα επένδυση σε σχέση με άλλες επενδύσεις όπως είναι ο χρυσός, το πετρέλαιο, οι μετοχές και τα ομόλογα σε όρους Sharpe ratio.

Όμως η επικινδυνότητά του **παραμένει ιδιαίτερα υψηλή** λόγω θεσμικών και τεχνολογικών κινδύνων που προέρχονται από δεκάδες επίδοξους ανταγωνιστές.

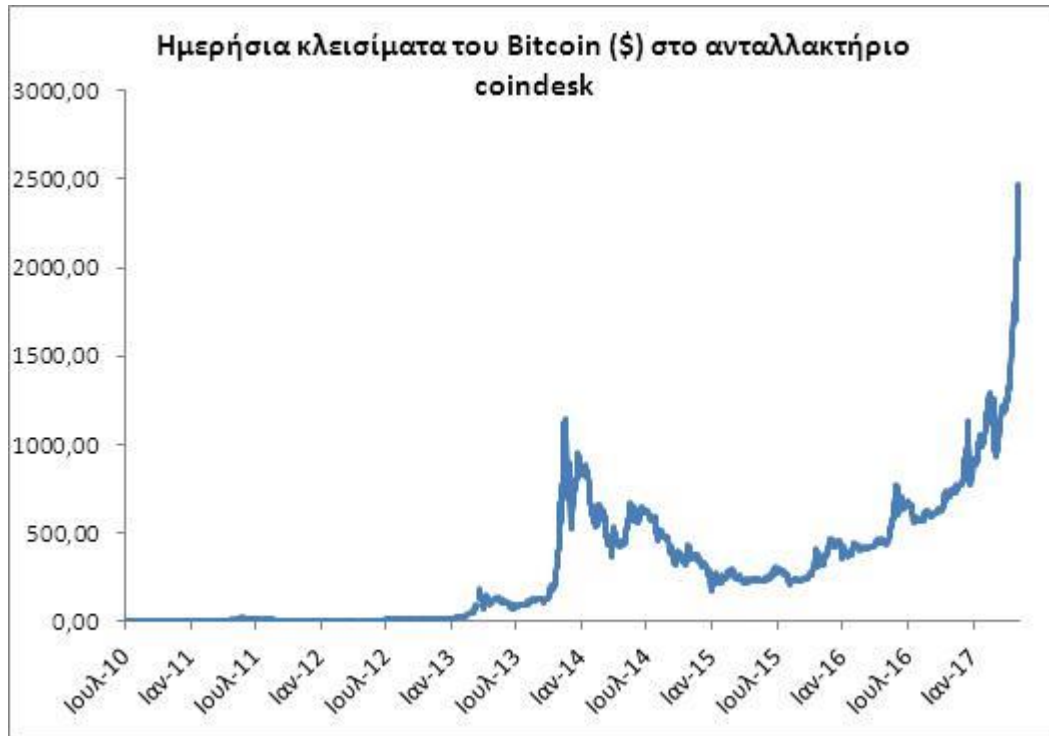
Η πολυπλοκότητα των παραγόντων που επηρεάζει την τιμή του bitcoin δυσχεραίνεται και από ένα ακόμα λόγο:

- ενώ για τα περισσότερα χρηματιστήρια στον κόσμο, αλλά και για τις αγορές των ομολόγων, έχουμε δεδομένα που ξεπερνούν τα εκατό χρόνια, η πληροφόρησή μας για το bitcoin αλλά και για άλλα κρυπτονομίσματα είναι **εξαιρετικά περιορισμένη** και εκτείνεται στην καλύτερη των περιπτώσεων σε μία περίοδο μερικών ετών.

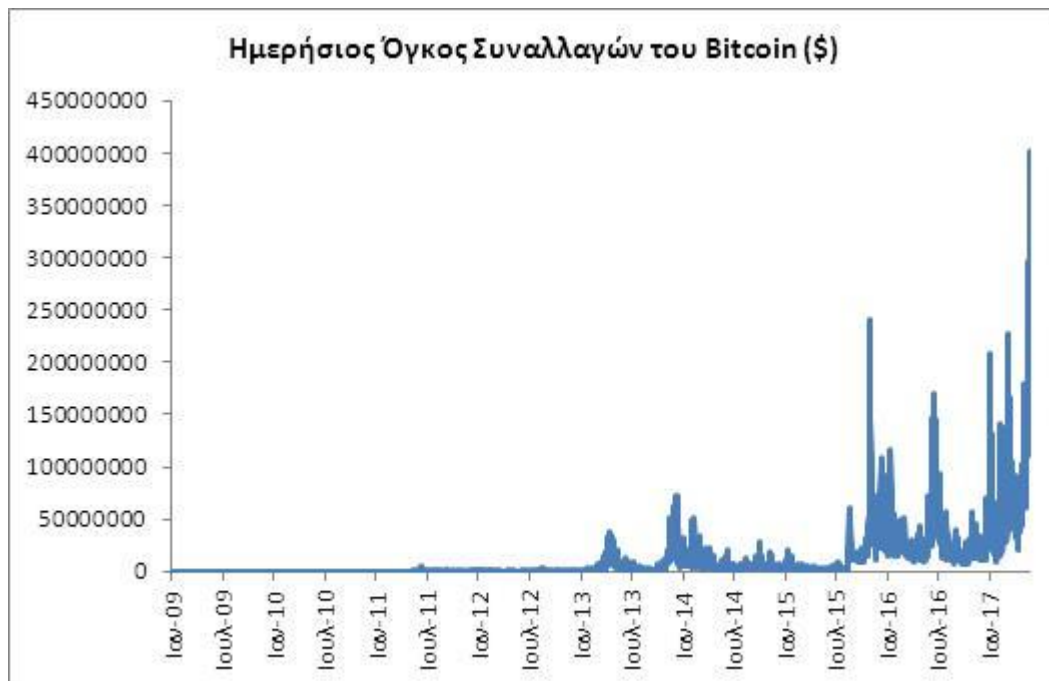
Όλες οι ενδείξεις συνηγορούν ότι το bitcoin, αλλά κυρίως η τεχνολογία blockchain που κρύβεται πίσω από αυτό, θα αλλάξει καθοριστικά όχι μόνο αυτό που λέμε χρηματοοικονομική καινοτομία αλλά τη μορφή του χρηματοπιστωτικού συστήματος... φυσικά μαζί με αυτά και τη ζωή μας.

Η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση είναι ψηφιακή και έχει ήδη ξεκινήσει!

Διάγραμμα 1

Διάγραμμα 2

* Ο Νικόλαος Φίλιππας είναι Καθηγητής Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς, Πρόεδρος και Ιδρυτής του Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού.